

Rinze Ijbema - Psalm 132, 17-18

[1] Stel: je bent dertig en je denkt: wat zal ik eens doen met de rest van mijn leven? Wat zal ik doen met de rest van mijn leven? Wie ben ik nu eigenlijk? En wat is mijn plék in deze wereld? Ik denk dat als je dertig bent, of iets jonger, of iets ouder, dat je je deze vragen wel kunt voorstellen. Want ik kom ze tegen, zulke vragen, als ik met jullie praat. Of ik zie dat je bezig bent om voor jezelf grote keuzes te maken, over een partner voor je leven, over je opleiding en je carrière, en ook over wat je gaat doen met het geloof dat je hebt meegekregen: wat wordt de rol van God? Wat wordt de rol van de kerk? En zulke keuzes zijn antwoorden op die vragen. Wat zal ik eens doen met de rest van mijn leven? Wie ben ik? Wat is mijn plek?

En ook als je geen dertig bent, maar bij voorbeeld zestig, of ook als je dertien bent. Dan denk je er misschien ook wel eens aan. Als dat zo is, moet je opletten, deze preek, want ik ga je een handje helpen. Maar ook als de vraag je niet zo bezighoudt moet je beter wel opletten. Want ik denk dat het vragen zijn, die iedereen zich af en toe moet stellen. Jij ook. Dus waarom niet vandaag? Wat zal ik eens doen met de rest van mijn leven? Wie ben ik? Wat is mijn plek?

Voor een antwoord kun je natuurlijk om je heen kijken. Wat maken anderen ervan? En als je om je heen kijkt, kun je wel onder de indruk zijn van wat anderen van hun leven maken. Misschien heeft *hij* wel hele leuke kinderen. Misschien maakt *zij* wel de meest avontuurlijke reizen. Of, als je dus dertien bent: wat heeft *zij* veel leuke reacties op Instagram. Of zo cool als *hij*, dat wil jij ook wel zijn. Of als je zestig bent en je ziet die en die midden in de winter een paar week naar de zon gaan en in de zomer ook nog eens of, wat dieper, je ziet bij hen de kinderen nog wel thuiskomen, maar jij ziet ze eigenlijk niet meer... Wie ben ik? Wat is mijn plek?

[2] Mijn eerste stelling is dat tegen dat Jezus dertig was Hij zich diezelfde vragen ook stelde. Wie ben ik? Wat is mijn plek? Wat ga ik doen met de rest van mijn leven? Ik ben expres bij jou en je vragen begonnen, zodat je je goed kunt voorstellen waar het over gaat. En *dan* maak ik de stap naar Christus. Ik ben bang dat ons plaatje van wie Jezus was wel eens te simpel kan zijn. Je gelooft dat Hij God is en dat is Hij ook. En omdat Hij God is, ga je ervan uit dat Hij de hele tijd alles wat God is ook op aarde geweest is. Dus dat Hij alles weet en dat Hij dus nooit van dat soort vragen heeft.

Maar je gelooft niet alleen van Hem dat Hij God is; je gelooft ook dat Hij mens is. Sterker nog: Hij is écht mens geworden, net zo goed als Hij altijd écht God is geweest en altijd zal blijven. En in zijn mens worden zitten beperkingen. Alleen al het feit dat Hij dus als klein baby'tje is begonnen, in Bethlehem, met kerst: op dat moment wist Hij echt nog niet waar Hij was en wie Hij was en wat Hij moest gaan doen met zijn leven. Toen Hij dertien was, was Hij al wel een stap verder. Toevallig weten we wat Hij op zijn twaalfde tegen zijn ouders zei, toen ze Hem kwijt waren na het paasfeest en Hem (natuurlijk!) terugvonden in de tempel. Toen zei Hij: 'Snap je niet dat Ik in het huis van mijn Vader moet zijn?' Nee, dat hadden ze niet begrepen. Zo vanzelfsprekend was het niet.

'Wist u niet dat ik in het huis van mijn Vader moest zijn?' Wie ben Ik? Kind van de Vader. Waar is mijn plek? In zijn huis. Dat wist Jezus voor Hij dertien was. En toch heb ik de vrijmoedigheid om te zeggen, dat Hij als kind, als tiener, als jongvolwassene zijn weg heeft moeten vinden en dus heb ik de vrijmoedigheid om Hem de vragen van de dertiger vandaag ook zelf in de mond te leggen. Wie ben Ik? Wat is mijn plek? Wat ga Ik doen met de rest van mijn leven? Zoals het in Hebreeën 5 staat: 'Hoewel hij [Gods] Zoon was, heeft hij [...] gehoorzaamheid geleerd.' Hij heeft het gaandeweg ontdekt: dit is het doel van mijn leven.

En waar het dan om gaat is wat dit zegt over God. Over jouw God. Jouw God, onze God, is geen God die met jou, met de wereld omgaat zoals jij een computerspel speelt. Je drukt op de knoppen en er gebeurt wat jij wil en loopt het eens mis dan druk je op reset en je begint opnieuw. En als er mensen doodgaan of allerlei ongelukken gebeuren, het hoort er nu eenmaal bij. Maar voor God ben jij echt en voor God is zijn liefde voor jou echt. Zo echt, dat Hij net als jij heeft willen worden. Hij wilde jouw leven leiden – niet in de zin van 'leidinggeven aan' (al doet Hij dat ook), maar in de zin van 'in jouw schoenen staan.' En weet je – daarmee is de kans dat Hij a. weet wat jouw vragen zijn en b. weet wat goede antwoorden op die vragen zijn, ongeveer gestegen naar ik zou zeggen 100%.

[3] Jezus dus, dertig jaar, wat zou Hij gaan doen met zijn leven? Hoe wist Hij wie Hij was en hoe wist Hij wat zijn plek in deze wereld was? Zou Hij om zich heen gekeken hebben? Ongetwijfeld – maar net als vandaag voor jou: om je heen kijken levert vooral veel vragen op en niet zoveel antwoorden. Ik denk dat je meer hebt aan iets anders wat Jezus deed. Niet om zich heen kijken, maar terugkijken. Terugkijken. Waar kom Ik eigenlijk vandaan? Waar komen wij eigenlijk vandaan? Als je dat weet, dat scheelt de helft, voor weten waar je nu bent en ook wat je einddoel is. En Jezus, tegen

dat Hij dertig was en volwassen, had teruggekeken in de Bijbel en vond het antwoord in Psalm 132, die Psalm van David en van Sion.

In Psalm 132 komen twee Bijbelse hoofdlijnen samen, de lijn van de mens van God en de lijn van de plaats van God. En ze komen samen in David en in Sion, dat is hartje Jeruzalem, en ze komen tot hun hoogtepunt in David en in hartje Jeruzalem. Of komen ze er niet samen? En komen ze niet tot een hoogtepunt? Want dat is de vraag van Psalm 132 en dat is überhaupt de vraag van het hele Oude Testament. De vraag naar wie de mens van God is en wat de plek van God is. En ik hoop dat je in deze samenvatting die ik geef van Psalm 132 even je eigen vragen terugziet, zoals ik ze zonet noemde: wie ben ik en wat is mijn plek? Jouw vragen naast die van Psalm 132: wie is de mens en wat is de plek waar Hij thuis is bij zijn God?

[4] 'Hier breng ik Davids huis tot aanzien,
hier ontsteek ik een lamp voor mijn gezalfde.
Zijn vijanden bekleed ik met schande,
maar op zijn hoofd schittert een kroon.'

[5] Eerst even de lijn van de plaats, de plek waar God thuis is. Als je de Bijbel volgt vanaf het begin, dan zie je God als maker van alles, dus ook van de aarde, die Hij inricht als een huis, precies geschikt voor leven en precies geschikt voor mensen om er te leven. Dat is de boodschap van Genesis 1 en dat wordt bevestigd door de moderne natuurkunde: het komt hier allemaal precies bij elkaar, dat deze aarde zo levensvatbaar is en zo'n perfecte plek voor ons. Een plek van God om een plek voor ons te zijn. Goed, in het begin zag je dat vooral in het paradijs, maar die lijn loopt dood. Hoe nu verder? Gooit God zijn speeltje aan de kant? Nee. Drukt Hij op reset? Nee. God geeft zijn schepping niet op en in zijn schepping blijft Hij zijn plek opeisen.

Dus stuurt Hij Abraham en later Israël naar Kanaän, naar het beloofde land. Als een soort van nieuw paradijs, nog niet zo mooi, maar echt een plek met mogelijkheden. Helaas gaat het niet zoals God hoopt en via via trekt God zich terug in het stamgebied van Juda en binnen Juda in Jeruzalem en binnen Jeruzalem op de tempelberg, Sion, hartje Jeruzalem. In het begin was de wereld bedoeld als een tempel, een heiligdom van God. Maar dat was vroeger, toen de wereld nog heel was. Maar wanneer de wereld kapot gaat, laat God zich niet uit de wereld wegduwen. Hij houdt een voet aan de grond, de tempel, Sion.

Nu teken ik de lijn van de plek als een steeds kleiner worden van de plek, maar dat is de facto en niet de jure: het feit dat God in Sion een plek in de wereld blijft claimen is een symbool dat Hij de hele wereld blijft claimen. Hiervoor wil ik graag een paar bijbelteksten aanhalen. Bij voorbeeld het begin van Psalm 24: 'Van de HEER is de aarde en alles wat daar leeft, de wereld en wie haar bewonen.' En dan: 'Wie mag de berg van de HEER bestijgen, wie mag staan op zijn heilige plaats?' De heilige plek, Sion, weerspiegelt Gods claim op de hele wereld. En een andere tekst, Jesaja 27, 6: 'De tijd zal komen dat Jakob zal wortelen, dat Israël zal uitbotten en bloeien. En de vruchten van zijn oogst zullen de hele aardbodem bedekken.' Zie je de beweging? Vanuit het hart blijft God de hele wereld op het oog houden.

[6] Net zo'n lijn als over de plek, kun je ontdekken als het gaat om de mens. Vanaf het begin, met Adam en Eva, is het duidelijk dat God de hele mensheid, iedereen, mens van God wil laten zijn. Als dat mislukt gooit God ons niet aan de kant en drukt Hij niet op reset. Hij roept Abraham en van Abrahams zonen Juda en binnen Juda David en dan steeds zijn kinderen. En opnieuw: in Adam en dan in Abraham en dan in David en dan in de zoon van David houdt God de *mensheid* op het oog. Teksten? Bij voorbeeld het saaiste stukje Bijbel, het begin van 1 Kronieken: geslachtsregisters die de lijn trekken van Adam naar David en zo verder: in deze mensen blijft God *de* mens zoeken, en de *mensheid*. Saaï? Hm. Evangelie. Of ook Psalm 72, bij voorbeeld vers 17: 'Zijn naam [van David en dan steeds zijn zoon] zal eeuwig bestaan, zijn naam zal voortleven zolang de zon zal schijnen. Men zal wensen gezegend te worden als hij, en alle volken prijzen hem gelukkig.' In hem ziet God de mensheid, en in hem ziet de mensheid de zegen van God. En als je meer teksten wil, verwijst ik je naar het boekje van de Nederlands Gereformeerde theoloog H. de Jong, 'Van oud naar nieuw,' dat ik voor deze preek geplunderd heb.

Van hem heb ik dan ook mijn tweede stelling: deze twee lijnen, de lijn van de plaats en de lijn van de mens, komen samen bij David in Sion, zegt Psalm 132. Deze twee lijnen, van wereld, *adamah* in het Hebreeuws, en mens, Adam, komen samen in Psalm 132. Dat wil zeggen: ze komen samen als een wens, als een bede, als een diep en diep verlangen, het verlangen van David. 'Hier breng ik Davids huis tot aanzien, hier ontsteek ik een lamp voor mijn gezalfde. Zijn vijanden bekleed ik met schande, maar op zijn hoofd schittert een kroon.' David en de mensen na David, ze hebben aangevoeld: zo waar als de tempel in Sion staat, God laat de wereld niet verrotten. Zo waar als er een gezalfde zoon van David koning is, God is ons mensen genadig.

En toen kwam Jézus. Sitrep: er zat geen zoon van David op de troon, maar een halve Edomiet, vazal van Rome. Sitrep: de tempel van Psalm 132 was verwoest geweest en feitelijk duurde

die situatie nog voort, want God was nog niet in Sion verschenen zoals de profeten gedroomd hadden. Tóen kwam Jezus. En tegen dat Hij dertig was, stond Hij voor de grote keuzes. Wie wordt mijn levenspartner? Dit is zijn keus: het gaat in mijn geval God alleen worden. Wat wordt mijn carrière? Dit is zijn keus: Ik ga dé Zoon van David zijn, de gezalfde, kome wat komt. Dat wordt zijn keus op grond van de erfenis, de geloofserfenis van Israël, die Hij aanvaardt, maleficiair aanvaardt. Wat is mijn plek? Ik ben thuis bij Vader God. Wie ben Ik? Ik ben: de mens van God, de gezalfde zoon.

[7] 'Hier breng ik Davids huis tot aanzien,
hier ontsteek ik een lamp voor mijn gezalfde.
Zijn vijanden bekleed ik met schande,
maar op zijn hoofd schittert een kroon.'

En nu jij. Wat ga je doen met de rest van je leven? Wie ben je en wat is je plek? En je kijkt om je heen, maar dat levert eigenlijk alleen maar meer vragen op, want de één is zus en de ander zo, en de één doet dit en de ander dat, maar wie heeft er gelijk? Wat is mijn plek? Wie ben ik? Wat ga ik doen met de rest van mijn leven? Dus kijk je terug. Terug naar Jezus, de zoon van Adam, de Zoon van de God en Koning van deze wereld. Alle lijnen liepen uit op Hem. 'Hier breng ik Davids huis tot aanzien, hier ontsteek ik een lamp voor mijn gezalfde. Zijn vijanden bekleed ik met schande, maar op zijn hoofd schittert een kroon.'

Stop. Stop en kijk nog eens. **[8]** Zie de mens. Zijn kroon? Een doornenkrans. Aanzien? Schande! Niet voor zijn vijanden, maar voor Hem, voor de gezalfde: de schande van het kruis. En het licht ging uit: drie uur van dikke duisternis. Dit is het moment dat je zelfs op de preekstoel mag vloeken. Verdomme. Als Hij niet de mens van God is, dan niemand en ik zeker niet. Als in Hem God niet voet aan de grond heeft op aarde, dan nergens en hier zeker niet. Wat zal ik doen met de rest van mijn leven? Verdrink het maar...

Maar nee. Het verlangen van Psalm 132 was een verlangen, omdat er een probleem was. Dit probleem: zelfs David en zijn zonen zijn zondaars en zelfs Sion kan ontheilgd worden. En dat werpt z'n schaduw over ons allemaal. Wie ben ik? Ook zondaar. Waar is mijn plek? Niet bij God. Maar Jezus heeft zich dat verlangen van David, van Psalm 132 eigen gemaakt, om het probleem erachter op te lossen. Hoe? Juist door een eind aan zijn mens zijn te laten maken, juist door zich uit de wereld te laten wegwerken. Zodat het extreem duidelijk wordt: mensen worden alleen echt mens als het ze

van boven gegeven wordt. Deze wereld is alleen echt een plek voor God en mensen, waar God zelf van buiten inbreekt.

Jezus heeft zichzelf leren zien voor wie Hij was. 'Meer dan Salomo is hier.' Voel je dat? Salomo – de zoon van David, de Gezalfde, in wie Gods wijsheid schitterde als nooit tevoren. Tot nu toe dan, want Jezus is meer dan Salomo. Jezus heeft leren zien wat zijn plek was. 'Meer dan de tempel is hier.' En dus: 'Breek deze tempel maar af, en ik zal hem in drie dagen weer opbouwen.' Maar Hij sprak over de tempel van zijn lichaam. En na zijn opstanding uit de dood herinnerden zijn leerlingen zich dat Hij dit had gezegd en zij geloofden Psalm 132 en alles wat Jezus gezegd had. Het licht is niet uitgegaan. Zijn kroon schittert voor eeuwig. God laat zich niet uit de wereld wegduwen.

En God laat zich niet uit jouw wereld wegduwen. Wat ga je doen met de rest van je leven? Zeg, laten we gewoon even eerlijk zijn. Of je nu dertien bent, of dertig, of zestig, wat weet je nu helemaal van de rest van je leven? N-i-k-s, niks. Behalve dit: God laat zich niet uit jouw wereld wegduwen. Dus wat gaat jouw plek zijn? Hm. Dat kan dan natuurlijk overal zijn. Heel deze wereld is het huis waar je Vader met jou wil wonen. Heel deze wereld. Misschien denk je nu: maar dan weet ik nog niet wat mijn plek is! Maar weet je, met zo'n Vader is elke plek waar je je hoofd neerlegt je thuis. Dus kijk vooral rond in Zuid-Afrika of in Canada of in Groningen. En kies dan je plek en weet: dit is zeker, op deze plaats is de HEER aanwezig. Deze plek is een huis van God, omdat Christus bij mij is, waar ik ook ben. En ik ben een mens van God in de wereld van God.

Mens van God. Wie ben ik? Ik kijk opnieuw naar Jezus. Toen Hij dertig was, toen wist Hij het. Ik ben een kind van God. Zijn moeder Maria wist het al vanaf zijn geboorte. En zij wist ook wat het betekende, wat het haar kind ging kosten. Zijn leven. Ik zeg niet dat jouw kind van God zijn ook het offer van je leven gaat vragen. Al kan dat wel, natuurlijk. Het punt is dit: als je echt mens wilt zijn, mens van God van zestig, van dertig of van dertien, dan kun je maar beter heel dicht bij Hem zijn, die het licht van de wereld is. Hij werd mens, om in jouw schoenen te staan. Jij wordt mens door in zijn voetsporen te gaan. Negeer dat voetspoor, en je gat jezelf niet vinden. Volg dat voetspoor en de kans dat je blijft ontdekken wie je echt bent en dat je dat steeds blijft ontdekken, 30, 13 of 60, 100%.

Amen.